

2. *Фтомов Г. С., Великохатко А. Т., Вдовиченко Н. Х. и др. Социально-экономические проблемы развития села (расселенческий аспект).* — К.: Наук. думка, 1988. — 325 с.

3. *Ходаківський Є. І. Синергетичні засади розвитку агроекономічної системи.* — Житомир, 2008. — 17 с.

УДК 339.138:65.012.12

Попко О. В., доцент, к.е.н., доцент кафедри маркетингу
Коваль С. І., старший викладач кафедри маркетингу
Національний університет водного господарства
та природокористування

УНІФІКАЦІЯ ВИМОГ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПАРФУМЕРНО-КОСМЕТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ З НОРМАМИ ЄС

В європейському законодавстві у сфері технічного регулювання вже давно досконало розроблена політика усунення бар'єрів для вільного переміщення товарів, всебічно гармонізовані правила на ринку для продукції, забезпечуючи при цьому високий рівень захисту здоров'я людини.

У зв'язку з наявністю потенційних ризиків при застосуванні косметичної продукції для споживачів, обіг косметичної продукції у більшості розвинених країн світу регулюється законодавчими та нормативно-правовими актами. Зокрема, регулювання обігу косметичної продукції на території ЄС до липня 2013 року здійснювалося відповідно до Директиви Ради 76/768/ЄЕС від 27 липня 1976 року про наближення законодавства держав-членів стосовно косметичної продукції (EU Cosmetics Directive 76/768/ EEC). З 11 липня 2013 року Косметичну директиву замінив нормативний документ New EU Cosmetic Products Regulation (EC) №1223/2009. При цьому цей документ став актом прямої дії для всіх країн ЄС.

Відповідно до Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС, затвердженої Законом України від 18 березня 2004 року № 1629-IV Науково-технічним комітетом

Асоціації «Парфумерія та Косметика України» спільно з Міністерством охорони здоров'я України розроблено нову редакцію Технічного Регламенту щодо безпеки косметичної продукції, який гармонізований з європейським Регламентом 1223/2009 та регламентом Митного Союзу. Доцільність уніфікації вимог вітчизняного технічного регулювання з нормами ЄС зумовлена ще й тим, що сусідні країни вже пройшли цей шлях. У країнах Митного союзу 01.07.2012р. вступив у дію Технічний регламент «Про безпеку парфумерної косметичної продукції». Таким чином, вітчизняні виробники, зорієнтовані на експорт до країн СНД та Європи, змушені адаптувати свою продукцію до нових вимог. Проте й тим виробникам, котрі працюють виключно на внутрішньому ринку, також доцільно враховувати нові вимоги.

Технічний Регламент містить низку нових вимог та правил до виробництва, імпорту, розповсюдження косметичної продукції та ринкового нагляду на території України. Однією з вимог є відповідність виробництва принципам Належної виробничої практики GMP (Good Manufacturing Practice — система норм, правил та вказівок щодо виробництва лікарських препаратів, харчових добавок, активних інгредієнтів тощо). Організації, що функціонують на парфумерно-косметичному ринку України, мають бути обізнані та підготовлені до виконання вимог Регламенту. Експерти стверджують, що Регламент дозволить створити у галузевому регулюванні довгоочікувану систему контролю продукції на ринку та змінити порядок введення в оборот парфумерно-косметичної продукції. Згідно Регламенту, відповідність продукції його вимогам будуть контролюватися органом технічного надзору та органом технічного регулювання.

Учасники ринку перед виходом продукції на ринок повинні підготувати певне досє на товар, яке повинно включати опис товару для його повної ідентифікації, звіт щодо його безпеки, документи, що підтверджують метод виготовлення продукції за стандартом GMP тощо. Згідно законодавства ЄС, повний технічний файл інформації стосовно продукту (PIF), складається до випуску товару на ринок та зберігається за заявленою адресою відповідальної особи, до якої у випадку інспекції зможуть звернутися уповноважені установи (у першу чергу — органи ринкового надзору). На відміну від країн ЄС, де випуск нового товару супроводжується декларацією відповідності, в Україні, скоріш за все, підуть шляхом реєстрації передпродажного повідомлення. Вимоги Регламенту щодо безпеки продукції також стосуватимуться презентації товарів та їх маркування.

У цілому очікується позитивний ефект від прийнятого Регламенту. Проте серед недоліків Регламенту можна зазначити заборону на зображення харчових продуктів на упаковці, що виключає можливість доведення до споживача інформації щодо включення до складу косметичних засобів натуральних компонентів. Крім того, проблематичним положенням Регламенту для учасників парфумерно-косметичного ринку стане відповідність стандарту GMP — отримання сертифікату вимагатиме перебудови усього виробництва, складів тощо. Отже учасники ринку, котрі не зможуть відповідати новим вимогам, будуть змушені залишити ринок. За прогнозами експертів, відсоток таких гравців може сягнути 40%. Таким чином, прийняття Регламенту сприятиме укрупненню учасників ринку.

Очікується консолідація й у сегменті імпоротної продукції. Так, у Європі GMP не є обов'язковим стандартом для виробників косметики. Тому не всі імпортери зможуть підтвердити відповідність продукції, що ввозиться, стандартам GMP. У більшості випадків необхідна імпортерам інформація знаходиться за межами країни, та якщо товар ввозиться в Україну дистриб'ютором, у якого відсутні прямі контакти з виробником у разі закупки через іншого європейського посередника, доступ до інформації стосовно продукції буде ускладнений.

На думку експертів, в результаті введення в галузі нових правил на ринку залишаться лише кваліфіковані та компетентні продавці, тоді як «фальсифікатори» змушені будуть залишити ринок, що слугуватиме на користь споживачів.

Література

1. Николаева Т. Средственный эксперимент / Татьяна Николаева // Бизнес. — 2012. — №43. — С.58—61.
2. Николаева Т. Весовщина / Татьяна Николаева // Бизнес. — 2013. — №1—2. — С.73—75.
3. Решение Комиссии Таможенного союза от 23.09.2011 г. №799 о принятии Технического регламента Таможенного союза — «О безопасности парфюмерно-косметической продукции»
4. Council Directive 79/661/EEC of 24 July 1979.
5. Regulation (EC) No 1223/2009 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on cosmetic products.
6. <http://apcu.ua/nauka-ta-bezpechnist/osvita.html>.
7. http://www.undp.org.ua/cscn/filearea/attachments/brochure_cosmet.pdf.
8. <http://www.euromonitor.com/>.
9. <http://marketing.rbc.ua>.